Βόλος, 15 Οκτωβρίου 2026

Η Λογική της Χύτευσης

Φοιτητικές Εργασίες του μαθήματος «Αρχιτεκτονική Τεχνολογία – Οικοδομική 1»

Στο πλαίσιο του μαθήματος **«Αρχιτεκτονική Τεχνολογία – Οικοδομική 1»**, παρουσιάζονται στον εκθεσιακό χώρο του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας οι φοιτητικές εργασίες που εκπονήθηκαν κατά το χειμερινό εξάμηνο με αντικείμενο τη **Χύτευση** ως θεμελιώδη κατασκευαστική διαδικασία.

Τα μαθήματα **Αρχιτεκτονική Τεχνολογία – Οικοδομική 1 και 2** εστιάζουν στη μελέτη των κατασκευαστικών συστημάτων και της υλικότητας που τα συγκροτεί, εξετάζοντας τις κατασκευές από **οπλισμένο σκυρόδεμα**, τις **μεταλλικές και ξύλινες κατασκευές** και τις κατασκευές **φέρουσας τοιχοποιίας**. Μέσα από αυτά τα τρία πεδία αναδεικνύονται τρεις διακριτές κατασκευαστικές λογικές: η **Χύτευση**, η **Συναρμολόγηση** και η **Συναρμογή**, οι οποίες εκφράζουν αντίστοιχα τη **σύνθεση της μάζας**, τη **σύνθεση στοιχείων** και τη **σύνθεση μονάδων**. Η κατανόηση αυτών των τριών τρόπων συγκρότησης του δομημένου χώρου αποτελεί βασικό άξονα του μαθήματος, καθώς επιτρέπει την προσέγγιση της αρχιτεκτονικής όχι μόνο ως μορφής, αλλά και ως έκφρασης των διαδικασιών και των τεχνικών μέσω των οποίων αυτή παράγεται.

Παράλληλα, τα μαθήματα επιδιώκουν τη μετάδοση της γνώσης τόσο μέσω της **ρητής γνώσης**, δηλαδή της θεωρίας, της βιβλιογραφίας και του σχεδιασμού, όσο και μέσω της

άρρητης γνώσης, η οποία αποκτάται μέσα από την κατασκευή, τον πειραματισμό και την άμεση εμπειρία των υλικών και των τεχνικών διαδικασιών.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα αποτελέσματα μιας άσκησης που επικεντρώθηκε στην κατανόηση της λογικής των κατασκευών από οπλισμένο σκυρόδεμα, του κυρίαρχου κατασκευαστικού συστήματος της σύγχρονης εποχής. Η ουσία της άσκησης δεν βρισκόταν στην αναπαράσταση ενός συγκεκριμένου κτιριακού τύπου, αλλά στην κατανόηση της ίδιας της διαδικασίας της **χύτευσης** και των περιορισμών, των δυνατοτήτων και των μορφολογικών συνεπειών που αυτή επιβάλλει.

Στο πλαίσιο της άσκησης ζητήθηκε ο σχεδιασμός και η κατασκευή ενός χώρου, τα όρια του οποίου παράγονται από υλικό σε ρευστή κατάσταση, όπως γύψος ή ρητίνη, ακολουθώντας αυστηρά τους νόμους της τεχνικής της χύτευσης. Η διαδικασία σχεδιασμού οργανώθηκε γύρω από μια σειρά κρίσιμων ερωτημάτων: Ποιος είναι ο ρόλος της μάζας στη δομή; Πώς η κατασκευαστική λογική διαμορφώνει τον εσωτερικό χώρο; Με ποιον τρόπο δημιουργούνται τα ανοίγματα και εισέρχεται το φυσικό φως; Πώς η ίδια η δομή γίνεται αντιληπτή μέσα από την αρχιτεκτονική μορφή;

Ταυτόχρονα, οι εργασίες κλήθηκαν να λάβουν υπόψη τους περιορισμούς που θέτει η διαδικασία της χύτευσης: τον σχεδιασμό του εσωτερικού και του εξωτερικού καλουπιού, τη διερεύνηση τόσο του θετικού όσο και του αρνητικού της μορφής, την εκ των προτέρων οργάνωση των σταδίων κατασκευής, την αντιμετώπιση της χύτευσης ως διαδικασίας που πραγματοποιείται αποκλειστικά από την κορυφή, καθώς και τη διασφάλιση της σταθερότητας των καλουπιών καθ’ όλη τη διάρκεια της παραγωγής.

Η εργασία αναπτύχθηκε μέσα από διαδοχικά στάδια σχεδιασμού, μακετοποίησης, κατασκευής καλουπιών και τελικής χύτευσης. Οι εκτιθέμενες μακέτες και τα συνοδευτικά σχέδια αποτυπώνουν όχι μόνο το τελικό αποτέλεσμα, αλλά και τη διαδικασία σκέψης που οδήγησε σε αυτό. Αποτελούν τεκμήρια μιας εκπαιδευτικής προσέγγισης που αντιλαμβάνεται την αρχιτεκτονική ως αδιαχώριστη από την κατασκευή της και θεωρεί ότι η κατανόηση της τεχνικής αποτελεί προϋπόθεση για την παραγωγή ουσιαστικού αρχιτεκτονικού έργου.

Η έκθεση επιχειρεί να αναδείξει τον πειραματικό χαρακτήρα της αρχιτεκτονικής εκπαίδευσης και να παρουσιάσει τον τρόπο με τον οποίο η γνώση της κατασκευής μετασχηματίζεται σε χωρική πρόταση, αρχιτεκτονική μορφή και υλική πραγματικότητα. Οι εργασίες που παρουσιάζονται αποτελούν το πρώτο βήμα μιας ευρύτερης εκπαιδευτικής πορείας, μέσα από την οποία επιχειρείται η κατανόηση σε βάθος της σχέσης ανάμεσα στην τεχνική, τη δομή και την αρχιτεκτονική.